

Motion till riksdagen 2018/19:2839

av **Johanna Jönsson m.fl. (C)**

Migration och mottagande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva att EU tar ett gemensamt och solidariskt ansvar för flyktingmottagande och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur man kan utöka möjligheterna för människor att komma till EU och Sverige på laglig väg och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att asylpolitiken på EU-nivå är så robust att avtal med tredjeland för att hindra migration inte ska behövas, men att man om sådana avtal ändå sluts verkar för att värna demokratiska principer, grundläggande mänskliga rättigheter, principen om non-refoulement, asylrätten och ett värdigt mottagande, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla skyddsbehövande ska ha rätt till familjeåterförening och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer med särskilt och synnerligen ömmande skäl ska kunna få uppehållstillstånd i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att övriga skyddsbehövande ska kunna få uppehållstillstånd i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur rättssäkerheten kan stärkas i hbtq- och konvertitärenden och möjligheten att tillsätta en utredning för att se över om det finns ett behov av att förbättra bedömningar av säkerhetsläget i olika länder och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att verka för att låta asylsökande påbörja språkstudier och samhällsorientering under asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en social prövning i de fall asylsökande vill bo i ett eget boende (EBO), och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att huvudregeln ska vara att asylsökande får ett samordningsnummer och har möjlighet att arbeta från första dagen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta reglerna kring spårbyte till arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera systemet för arbetskraftsinvandring samt se över hur kompetensutvisningar kan förhindras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En human migrationspolitik inom EU och Sverige

Mer än 65 miljoner människor befinner sig på flykt runt om i världen. De flesta befinner sig i konflikternas närområden. Situationen är mycket svår för de människor som flyr och söker sig till Europa på farliga vägar, i synnerhet när allt fler länder stänger sina gränser. Centerpartiet har länge pekat på behovet av att EU tar ett betydligt större, gemensamt, ansvar för flyktingsituationen. Bara så kan vi få till ett mer solidariskt mottagande och erbjuda skydd till fler i EU. Därför är viktigt att de pågående omförhandlingarna på EU-nivå av den europeiska asyllagstiftningen (CEAS) resulterar i ett fungerande omfördelningssystem som innebär ett större delat ansvar inom unionen.

På så sätt kan vi också undvika att situationen 2015 återupprepar sig. Det har EU hittills misslyckats med. Det är också viktigt att Sverige verkar för att asylpolitiken på EU-nivå är så robust att avtal med tredjeland för att hindra migration inte ska behövas, eftersom dessa skapar stora skadliga effekter på många plan. Men, om sådana avtal ändå kommer slutas, så ska man verka för att värna demokratiska principer, grundläggande mänskliga rättigheter, non-refoulement, asylrätten och ett värdigt mottagande där vi minimerar de negativa effekterna av sådana avtal. Vi behöver samtidigt se över möjligheten utöka möjligheten att ta sig till EU på laglig väg för att förhindra att människor riskerar sina liv för att ta sig till hit.

Centerpartiets migrationspolitik grundar sig på övertygelsen att möjligheten att söka asyl är en förutsättning för att kunna erbjuda människor skydd för sina grundläggande fri- och rättigheter. Centerpartiet värnar därför rätten att söka asyl men vill prioritera de allra mest utsatta d.v.s. kvotflyktingar.

Vi anser att alla familjer som splittrats på grund av krig ska ha rätt att leva tillsammans och vill därför att alternativt skyddsbehövande ska ha rätt till familjeåterförening. Vi anser också att man ska kunna beviljas uppehållstillstånd på grund av särskilt och synnerligen ömmande skäl och som övrigt skyddsbehövande eftersom det annars innebär att personer i humanitär nöd inte får stanna i Sverige. Efter flera år av tillfälliga migrationslagar behövs nu en långsiktig och hållbar asyl- och migrationslagstiftning. Samtidigt är vi beredda att ta ansvar, föreslå handlingskraftiga reformer och förhandla med andra partier för att få till stånd breda överenskommelser.

För att garantera rättssäkerheten i asylärenden är det centralt att de bedömningar som görs av Migrationsverket och domstolarna av säkerhetssituationen i olika länder är korrekta. Vi vill därför tillsätta en utredning för att se över om säkerhetsbedömningarna behöver förbättras. Ytterligare åtgärder för att stärka rättssäkerheten i HBTQ och konvertitärenden behöver också vidtas.

Ett förbättrat mottagande

Det stora antalet personer som sökte asyl i Sverige 2015 satte hårt tryck på asylmottagandet. Samtidigt har antalet asylsökande minskat kraftigt de senaste tre åren. Vi måste nu hitta hållbara och långsiktiga lösningar för att mottagandet ska bli mer flexibelt och kunna hantera både ett ökat och ett minskat antal asylsökande. Vi behöver även förkorta tiden till asylbeslut. En snabb och rättssäker asylprocess innebär att

integrationsprocessen för de som får uppehållstillstånd kan påbörjas tidigare men även förbättrade förutsättningar för personer som får avslag och ska återvända.

För Centerpartiet är rätten att välja själv en grundpelare i samhället. Därför har lagen om eget boende för asylsökande varit viktig. Men som lagstiftningen i dag är utformad har den i många fall också begränsat människors möjligheter. Människor har fastnat i social utsatthet och trångboddhet och parallella samhällsstrukturer har skapats. Därför anser vi att lagstiftningen måste förändras, och en social prövning läggs in i beslutet om eget boende. Detta förslag minskar trycket på socialt utsatta områden och risken för att den asylsökande isoleras från samhället i trångbodda lägenheter.

Vi anser också att huvudregeln ska vara att alla asylsökande ska ha rätt att arbeta. Det är en fördel både för samhället och för individen. I dag är grundregeln att en person som saknar uppehållstillstånd inte får arbeta, men en asylsökande kan beviljas undantag, så kallat AT-UND. Centerpartiet vill vända på detta och låta alla asylsökande arbeta. Istället för att arbetsförbud ska vara regel vill vi tillåta alla att arbeta som utgångspunkt.

För de asylsökande som har rätt att arbeta finns det praktiska hinder. Centerpartiet vill därför att alla asylsökande ska få ett tillfälligt personnummer, ett så kallat samordningsnummer, direkt vid ankomst till Sverige. Genom att alla direkt tilldelas ett samordningsnummer kortas tiden innan människor som kommit till Sverige får möjlighet att söka sig ut på arbetsmarknaden.

Reglerna för spårbyte gör det i dag möjligt för asylsökande som får avslag på sin asylansökan att i stället få arbetstillstånd och få stanna som arbetskraftsinvandrare. Det är en mycket värdefull möjlighet som gör att personer som kan bidra till Sverige får möjlighet att göra det även om de inte har skyddsskäl. Det är viktigt att det fortsätter finnas en möjlighet att göra spårbyte från asylinvandring till arbetskraftsinvandring. Möjligheten till spårbyte är dock för snäv. Den möjligheten bör finnas långt tidigare. I dag måste man ha haft samma arbete i minst fyra månader. Centerpartiet vill att man ska kunna ansöka om spårbyte från dag ett. Den som har ett arbete i Sverige ska kunna få stanna. Som ett första steg bör tiden minskas från fyra månader till en månad. Tidsramen från avslag till att ansökan om spårbyte ska lämnas in bör också utökas så att det blir lättare för fler att ansöka om att få stanna och arbeta. Möjligheten att byta spår bör utökas så att man kan genomföra ett spårbyte för högre utbildning.

Rörlighet för arbetskraft och rätt att arbeta

Arbetskraftsinvandringen är en stor tillgång för Sveriges kompetensförsörjning, för samhällets ekonomi och för företagens konkurrenskraft. Dessutom innebär arbetskraftsinvandringen en säker väg hit för personer som har möjlighet att bidra med kompetens, kunskap och viktigt arbete. Det är ingen förlust för Sverige att underlätta för människor som kan försörja sig att stanna. Vi har mycket att vinna på välfungerande migration. Därför är arbetskraftsinvandringen av stor vikt.

Kraven för förlängning av arbetstillstånd behöver också ses över. Det har uppstått en oskäligt hård praxis kring förlängning och återkallelse av arbetstillstånd. På grund av det har det funnits ett problem med att många arbetskraftsinvandrare utvisats till följd av mycket små missar, som lön eller andra villkor som mycket marginellt avviker från kollektivavtal, så kallade kompetensutvisningar. I december 2017 förändrades praxisen och mer fokus lades på att göra en helhetsbedömning. Detta är ett steg i rätt riktning men det är fortfarande inte tillräckligt. Det är viktigt att värna villkoren på svensk arbetsmarknad och även fortsatt motverka missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring. Men det får inte leda till orimliga och oproportionella konsekvenser för systemets trovärdighet eller för enskilda. Vi vill därför att man ser över möjligheten att reformera regleringen kring arbetskraftsinvandring.

Möjligheten för företagare att komma till Sverige för att driva ett eget företag behöver också underlättas. Idag är reglerna strikta och få kan komma för att bidra med sitt entreprenörskap och sin företagsamhet. Vi måste bli öppnare så att vi bättre kan ta vara på den skaparkraft som människor vill bidra med i Sverige.

Johanna Jönsson (C)

Jonny Cato Hansson (C)

Daniel Bäckström (C)

Eskil Erlandsson (C)

Martina Johansson (C)

Mikael Larsson (C)

Lars Thomsson (C)

Solveig Zander (C)

Magnus Ek (C)

Johan Hedin (C)

Ola Johansson (C)

Kerstin Lundgren (C)

Linda Ylivainio (C)

